

טיב הקהילה

פינחס

י"ט תמוז תשפ"ו

המסגרת לפי אופק ירושלים

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"נ
7:13
מוצ"ש"ק
8:31
ר"ת
9:06

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סו"ק ש"א 8:13
סו"ק ש"ב 9:08
סו"ת א' 9:44
סו"ת ב' 10:20

גליון מס':
842

טיב המערכת

משפחת החנוכי

ילד אחד נשלח ע"י אמו לשאול שאלה את אחד הצדיקים, המשמש פתח את הדלת וכשראה את הילד העומד בפתח, נכנס אל הצדיק והודיעו כי בפתח עומד איזה 'ילדון' עם שאלה, הצדיק הכניס את הילד, שמע את השאלה והתייחס בכל הכבוד הראוי, לאחר שיצא הילד, הוכיח הצדיק את משמשו, למה אמרת שבפתח עומד 'ילדון'? הרי יכולת לומר 'ילד'! המשמש התפלא: מה זה משנה ילד או ילדון? הרי באמת היה זה ילד צעיר לימים? הסביר לו הרב: בכך שאמרת 'ילדון' הקטנת בעיני את חשיבות השאלה, והיה עלי לעבוד קשה כדי להתייחס לשאלה בכבוד ראש הראוי, ואולי במקום אחר היית גורם ח"ו שיתייחסו לילד זה בזלזול רק בגלל הוספת הסיומת למילה 'ילדון'!

אחרי המגיפה ציוה הקב"ה למנות שוב את בני ישראל, והפעם היה שינוי בצורת הספירה, בני"ג נמנו לפי שבטיהם וגם למשפחותם, וכך מזכירה התורה כל משפחה ומשפחה בתוספת האות ה' בתחילתה והאות י' בסופה, 'לחנוך משפחת החנוכי', מסביר רש"י את פשר ההוספה: 'לפי שהיו האומות מבזין אותם ואומרים: מה אלו מתייחסין על שבטיהם, סבורין הן שלא שלטו המצריים באמותיהם, אם בגופם היו מושלים קל וחומר בנשותיהם, לפיכך הטיל הקב"ה שמו עליהם, ה"א מצד זה ויור"ד מצד זה, לומר: מעיד אני עליהם שהם בני אבותיהם', ע"פ דבריו של רש"י הק' בני"ג עצמם ידעו שהם קדושים וטהורים בני אברהם יצחק ויעקב, ורק אמות העולם היו מבזים אותם, ובשבילם הוסיף הקב"ה את אותיות שמו הקדוש בשמותם.

כמה פעמים אנחנו יכולים לחרוץ גורלות ע"י הוספות קטנות, אם מישוהו קטן הופך ל'קטנצ'יק'.. וכדו', ולפעמים אפילו בלי מילים אלא רק בעקימת האף, וזה מספיק כדי לגרום למישוהו בזיון, והרי הקב"ה הוסיף את שמו הקדוש על בני ישראל כדי שלא יתבזה שום יהודי, אם כן כמה עלינו להיזהר שלא לבזות שום בן ישראל, ולהיפך, אם יש באפשרותנו להרבות בכבוד ישראל, בוודאי ובוודאי שכן נעשה, כשם שנוהג הבורא יתברך שמו.

(ע"פ: 'טיב התורה' - פינחס)

יו"ל ע"י קהילת שבת בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ
רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

התבדל בין ישראל לעמים

על אף שהם מחולקים בהרבה גופים הם למעשה אדם אחד. כעת - המשיך רבי מאיר ואמר לפני השרים - ודאי תתמהו על דברי, כי במה יחשב המין האנושי לגוף אחד? הרי הם גופים מחולקים הישראלית תווכחו שגם אם היותם גופים מחולקים, כואב לכל אחד גם את כאבו של זולתו, והמשפט הנוכחי 'משפט בייליס' יוכיח, הרי ידוע לכם שכל בני האומה הישראלית בכל מקומות מושבותיהם מרבים בתקופה זו בכל מיני השתדלויות כדי להביא לידי שחרורו של בייליס, רובם ככולם גם אינם מכירים אותו כלל, הם רק שמעו שאדם מישראל כלוא ואימת המוות מרחפת על ראשו, ומיד נאספים כאיש אחד לעשות ככל אשר לאל ידם להצילו ולחלצו מצרתו, זאת אומרת שכולם הם בבחינת אברים מגוף הכולל, וכמו שהחש בראשו רגליו משתדלים בעדו ומוליכין אותו אל הרופא, כך משתדלים כל אברי הגוף הכללי לחלץ אחד מאבריהם הנמצא בסכנה. אולם אצל האומות לא תמצאו מחזה כעין זה, אם יעלילו על אחד מהאומות עלילה, מלבד העורך דין שישכיר בדמים מרובים, האם יהיה עוד אי מי שיעמוד לצידו? זוהי כוונת רש"י באמרו 'אתם קרויין אדם' - התואר 'אדם' המבטא שכולם כאיש אחד, זהו רק לישראל, שהחוש מעיד שלכל אחד מהם כואב את כאבו של זולתו, ואין עובדי כוכבים קרויין אדם' - האומות הם גופים נפרדים שאין אחד מרגיש בכאבו של השני, וגם אם תואר 'איש' יפה להם, אבל תואר 'אדם' אינו יפה להם. מובן מאליו שהשופטים יהודי בפה מלא לפירוש המציאות של מהר"ם שפירא. כזאת אנו רואים בדברי רש"י כאן, משה רבינו אומר: 'לא בדרך מלכי האומות שיושבים בבתייהם ומשלחין את חיילותיהם למלחמה, אלא כמו שעשיתי אני שנלחמתי בסיחון ועוג', מלכי האומות וחיילותיהם הם כגופים נפרדים, זה אינו מרגיש בצרתו של זה, וכמעט שלא אכפת לו להמלך מחיי חיילותיו, ולכן כשראה שבאמצעות מלחמה יהיה סיכוי להרחיב ממלכתו ולהרחיב כבודו, אינו חושש מלסכנם במלחמה. לא כן הוא במנהיגי ובמלכי ישראל, הללו מרגישים בצרת אחיהם ואין מניחים אותם לצאת למלחמה רק כדי להרבות כבוד וממלכה, ובעת ההכרח מצטערים הם בצרת אחיהם, והם עצמם באים לעזרת אחיהם במלחמה, כדי להקל סבלם בכל מה שאפשר, ולא זו בלבד, אלא מרוב דאגתם על הזולת עומדים המה בראש, משה בעצמו נלחם בסיחון ועוג, וכעין זה אתה מוצא ביהושע ודוד כדמפרש רש"י ואו"ל.

אשר יצא לפנייהם ואשר נבא לפנייהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה ערת ד' כצאן אשר אין להם רעה: (כו"ז) ופירש"י: אשר יצא לפנייהם - לא בדרך מלכי האומות שיושבים בבתייהם ומשלחין את חיילותיהם למלחמה, אלא כמו שעשיתי אני שנלחמתי בסיחון ועוג, שנאמר אל תירא אותו. וכדרך שעשה יהושע, שנאמר וילך יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה וגו'. וכן בדוד הוא אומר כי הוא יוצא ובא לפנייהם, יוצא בראש ונכנס בראש: ...

ידוע הוא הסיפור אודות 'עלילת הדם' האחרונה שהיתה לפני כמאה שנה, אז העלילו הגויים עלילה על איש יהודי בשם מנדל בייליס, וגדולי ישראל הרבו אז בשתדלנות כדי להצילו מגזירת המות שריחפה על ראשו. בתקופת המשפט נדרשו אז הרבנים להתייצב בפני רוזני ארץ כדי לבאר להם הרבה ממאמרי חז"ל המדברים בגנותם של האומות, כי את אלו המאמרים ליקטו חבורת הקטיגורים, כדי להביא הוכחה לדבריהם שדם נכרי הוא כהפקר בעיני ישראל. בין אלו המאמרים היתה גם דרשתו של רבן שמעון בר יוחאי המובא בגמרא (בבא מציעא קיד:) על מאמר הכתוב (יחזקאל לד, לא) 'ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם' - 'אתם קרויין אדם, ואין נכרים קרויין אדם', כי המקטרג טען שזה המאמר יעיד שהנכרים אינם חשובים כבני אדם בעיני ישראל כי אם כבעלי חיים שהותר דמם חלילה. במאמר זה אכן רצה רש"י לבטא את פחיתותם של האומות, אבל כלל לא רצה להגדירם לדינא כבעלי חיים ולהתיר דמם, אולם השופטים הגויים שלא למדו ולא שנו, הבינו שיש כאן לכאורה טענה מוצדקת. הפור נפל אז על הגאון הצדיק רבי מאיר שפירא מלובלין זי"ע, הוא היה זה שהשרים והשופטים הטילו עליו לפרש את המאמר בכדי לדחות טענת המקטרגים. ורבי מאיר הבין שזה המאמר אי אפשר לפרשו לפנייהם כמשמעו, שכן גם אם יאמינו לו השופטים שאין בכוונת המאמר להתיר דמם של האומות, יעורר חמתם על עצם הדבר שהתורה מדברת בגנותם. אולם השי"ת היה בסעודו ועד מהרה נפל רעיון במוחו האיך לפרש את המאמר באופן שגם הם יודו בפירושו. וכה דרש לפנייהם: הנה כל חפץ או בריה שבעולם נקרא בשם מסוים, ובאותו שם הוא נקרא בין כשמדברים בלשון יחיד ובין כשמדברים בלשון רבים, גם המין האנושי קרוי 'איש' וכשמדברים מהרבה בני אדם אומרים בלשון רבים 'אנשים'. אמנם המין האנושי הלאו קרוי גם כן 'אדם' ובזה השם לא מצינו לשון רבים, היחיד אכן קרוי 'אדם' אבל אין הרבים נקראים 'אֲדָמִים', ולרמז הוא בא שהמין האנושי

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

ערכוני שיחות: 0534-100024

טיב
ההודעות

הלכות בין המצרים תקון חצות בימי בין המצרים

א. כתב האריז"ל בספר שער הכוונות מנהג טוב וכשר מאד לכל בעל נפש לישב באבילות אחר חצות בכל אלו הימים, ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית, כי אז הוא התעוררות הדין בסוד כי ינטו צללי ערב, אשר לסיבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום, ודבר זה עשה תועלת גדולה בנפש האדם, וענין חצות הלילה אין צורך להזכירו, כי אפילו בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן, ומכל שכן בלילות בין המצרים שצריך להוסיף בבכיה, ועליו נאמר שמחו את ירושלים וגו' כי המתאבלים עליה.

ב. וכן הביא המ"ב (סי' תקנ"א ס"ק ק"א) בשמו שיש להתאבל בימים אלו לאחר חצות היום, ויבכה בהם כמו חצי שעה.

ג. ונהוגין לומר אז תיקון רחל שאומרים בתיקון חצות, מפני שפסוקים אלו מיוסדים על בכיה והוספר על חורבן הבית, וגם כדי שיהיה דבר השווה לכל נפש (וספא אומץ להחזיר"א סי' כ"א).

ד. אין אומרים תיקון חצות בערב שבת לאחר חצות היום, וכ"כ בראש חודש אב, וה"ה בערב תשעה באב לאחר חצות היום אין אומרים בו תיקון חצות (ביה"ל סי' תקנ"א ד"ה בחפיפת).

אירוסין ונישואין

ה. אין נושאין נשים בימים אלו, ואפילו אם עדיין לא קיים מצות פריה ורביה (ס"ב ומ"ב סק"ח). והטעם משום דלא מסמנא מילתא (בה"ש) שם סק"ג בשם היעב"ץ ועד עיי"ש.

ו. ומכל מקום מותר לעשות אירוסין בימים אלו, ואפילו ביום תשעה באב עצמו מותר לאיראס, [ואע"פ שיש בו קצת שמחה והיה לנו לאסור עכ"פ בה"ב, מ"מ מותר מטעם דשמא יקדמו אחר] (ש"ע שם ומ"ב סק"ז).

ז. ומותר לעשות סעודת אירוסין עד ר"ח אב, וה"ה דסעודת שידוכין הוי סעודת מצוה כמו סעודת אירוסין (מ"ב סק"ט ויבשע"א צ"ש שם).

תעניות

טיב הבנין

בעון שנאת חנם חרב בית המקדש ובתיקונא תיבנה

שני בתי מקדשים איבדנו בעוונותינו הרבים, בית ראשון ובית שני, עד עצם היום הזה עדיין אנו סובלים בעטוי של החורבן הנורא. בין ברוחניות ובין בגשמיות, ולא רק אנו סובלים מכך, אלא עוד יותר מזה סובלת השכינה הקדושה שגלתה מביתה ונודדת כציפור בודד על גג מבלי בית, ואינה מוצאת מנוח לכף רגליה.

לא לחנם נחרב הבית, קדמו לזה חטאים עיונות ופשעים שבגינו אירע מה שאירע, הגמרא במסכת יומא (ט): שואלת, **מקדש ראשון מפני מה חרב, מפני שלשה דברים שהיו בו: עבודה זרה, וגלוי עריות, ושפיכות דמים... אבל מקדש שני, שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה חרב, מפני שהיתה בו שנאת חנם, ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות, עבודה זרה, גלוי עריות, ושפיכות דמים.**

דומה שלאחר דברי גמרא מפורשים כל כך אין צורך להכביר במילים בחומר הענין של שנאת חנם, שהרי כל אחד מרגיש על בשרו את התוצאות המרות של אותו שנאת חנם שבגינו נחרבה הבית, הלא זה ב' אפלים שנה שאין לנו מנוח בעולם משום אותה שנאה עתיקת יומין, אבל מה נעשה שעדיין יצר זה מרקד בינותינו ואינו נותן מנוחה לנפשותינו.

ולמה נקרא שמה **שנאת חנם**, שכשמן כן הוא, ששונא את חברו על חנם וללא עול בכפו, אם זה משום שבגיייר בדמינו כי חיבירו פעל לו איזה עוולה, או שרואה את חברו מצליח יותר ממנו ומדמה בדעתו שהצלחת חברו באה על חשבון ההצלחה שלו, עד שמפתחות בתוך תוכו שנאה עצומה כלפי חברו, ופעמים מתרשט השנאה כל כך עד שלאחר זמן אפילו אינו זוכר על מה ולמה התחילה.

וכן כתב השל"ה הק' (שער האותיות אות ב"ה - בריות), **השנאה הזאת אשר בלב נקראת שנאת חנם, כי על עסקי חנם וקנאה לבד נכנסת בלבו של אדם, והיא קשה שבהלן.**

כל זמן שנאת חנם מורקד בנינו לא יתכן

ח. אין מסתפרין בימים אלו, ואפילו לכבוד שבת אין מותרין, כיון דבלא"ה אין רגילין להסתפר כל שבוע (ש"ע שם סי' ד"ב סק"ב). מנהגינו להחמיר שלא לגלח שערות הזקן אף אלאו שמגלחים זקנם בשאר ימות השנה כל כמה ימים (שבה"ח ח"י סי' פ"א).

י. מותר לגלח את השפה אם מעכב את האכילה (ש"ע שם סי' ג' ומ"ב סק"ג).

יא. אחד האיש ואחד האשה שוין לאיסור, ואפשר שיש להתיר באשה לגלח ריבוי שער דצדעין (מ"ב סק"ע).

יב. אסור לגדולים לספר לקטנים, והטעם משום מצות חינוך, ועוד משום עגמת נפש, ונפ"מ בין הטעמים בקטן שהוא פחות מכן שש שעדיין לא הגיע לגיל חינוך, דמשום טעם השני יש לאסור מפני עגמת נפש (ש"ע שם סי' ד' וב"ב ושיעור"צ שם, ואף שבש"ע איירי לענין שבוע שחל בו ת"ב, מ"מ כתב הא"ר ולידין יש להחמיר בתספורת מ"ו סק"ח).

יג. וי"א דלצורך קטנים אין להחמיר אף לפי מנהגינו אלא בשבוע שחל בו תשעה באב (מ"ב שם סק"ב בשם הח"א, וחולק על הא"ר הני"ל).

יד. ומכל מקום לא יעשו אז תגלחת של מצוה שנוהגים לעשות לקטן בן שלש שנים (התקן לנער).

טו. בזמן גלות השערות ולבעל ברית הקילו בזה הרבה במדינת אשכנז, וגדולי האחרונים נשאו ונתנו בזה, עי' ח"ס "או"ח סי' קנ"ח, ולענין מעשה, בשבוע שחל בו תשעה באב בוראי הלב נוטה להחמיר, וכמדומה שגם לפני זה היה המנהג להקל במקומותינו (שבה"ל שם).

טז. סריקת הראש מותר בכל אלו הימים (מ"ב סק"ב).

יז. מריטת שער העין או שער הגבות לא נחשב לתספורת (הלי"ש פ"ד סק"ט).

ריקודין ומחולות

יח. אסור לעשות ריקודין ומחולות בימי בין המצרים (מ"ב סק"ז).

יט. וה"ה דאסור לנגן בכלי זמר אפילו בלא ריקודין ומחולות (מנח"ח ח"א סי' ק"א עיי"ש).

כ. שירה בפה מותר בבין המצרים אבל לא בתשעת הימים (הליכות אבן ישראל).

לא תשנא את אחיך

עבירות שהם לא פחות חמורים מזה ואף על פי כן לא מצאנו שנחרב

הבית בגין כך, אלא בזמן ששורר שנאת חנם בין בני ישראל אין הקב"ה יכול לשכון בביתו, לאו דוקא משום שחפץ להעניש אותנו, אלא כביכול אינו מוצא מקומו במקום ששולט בו קנאה וזלזול. למה הדבר דומה, לאחד שנכנס לביתו ורואה בניו מריבין זה עם זה, ממש חרב איש באחיו, כל אחד טוען בעדו כי הצדק עמו ואחיו נושא באשמה, מה יעשה האב, להכריע ביניהם אינו יכול, שהלא כל הצדדים הנצים כאן הם בניו אותם אחד אוהב במדה שזה, ואם יקח כאן צד לטובת האחד או בעל כרחו יפגע בצד השני, מה שאין בדעתו לעשות ח"ו, לפיכך הוא מודיע לבניו שלעת עתה הוא יוצא מן הבית עד שיישרו את ההדורים ביניהם, רק לאחר מכן ישלחו להודיע לו לחזור לביתו.

כמו כן היה בזמן בית שני, שהיו בני ישראל מריבים ביניהם ושונאים זה את זה בשנאת חנם, והקב"ה שלא היה יכול לסבול שנאה כזאת בין בניו אהוביו, החריב את ביתו והגלה את שכניתו עד עז שתחזור השלום והשלווה לשרור ביניהם, אז ישמח הקב"ה לחזור אל יצחק ולחשקן שוב את כבודו ונינותו.

השורש לשנאת חנם חסרון באמונה

אכן, בכדי לתקן שנאה זו צריכים אנו לעמוד על שורש השנאה, להבין ולהשכיל מנין היא באה ומאין מקור מוצאה, כי כאשר נדע את זאת נוכל לטפל בשורשה ולבערה מן העולם, וכך לא יהיה שום מניעה לקראת האוהל השלומה במהרה בימינו.

ומבואר בספרים ששורש השנאה הוא חסרון האמונה (ראה בספר אבן שלמה בשם הגר"א ז"ל), שאינו מאמין די הצורך שכל מה שעובר עליו וקורה עמו מקורו מאת הש"ת, גם מה שעשה לו חברו או שרק נדמה לו שעשה, גם זה אינו אלא מההגות הש"ת עמו וחברו אינו אלא שליח בלבד להוציא אל הפועל.

פעמים שמרגיש כי הצלחת חברו עומדת לו בעורביו, ההוא יותר מוצלח ממנו והכל חפצים ביקרו, אילו רק לא היה כאן היו מעמידים אותו בראש, או שאלמלא חבר זה היו יותר קונים בבית מסחרו, רק משום שהשני מוכר סחורה מכוון אין לו פרנסה, וכן עוד כל מיני קנאה ושנאה על זו הדרך, שהצד השורה שבהם שהם גובעים מחוסר

כא. טי"פ המשמיע ניוגונים דינו ככלי שיר גמור, וי"א שאף אם לא הוקלט בו שום כלי זמר, מ"מ עצם השירה ע"י כלי זה נחשב ככלי זמר ואסור (שבה"ח ח"ח סי' קכ"ז).

כב. וי"א דאיסור זה של משמיע כלי שיר אינו אלא בשירים כאלו שנוגנים לילד ריקוד, ובהו אין חילוק בין שירה בכלי או בפה, ומ"מ נכון להימנע בימים אלו אף משמיעת שירים שאינם מביאים לריקוד, ואפילו קטעי חזנות וכדו', וכדאי הוא בית אלוקינו להתאבל עליו (הלי"ש פ"ד ס"ג).

כג. ויש להחמיר בזה אפילו לקטנים אם הגיעו לגיל חינוך, כיון שהוא אבילות דרבים (א"מ ח"ד א"ח סי' כ"א).

כד. אף מי שנשא אשה לפני י"ז בתמוז לא יעשה רקודין וכלי שיר בשמחת השבע ברכות שחל בתוך ימי בין המצרים, אלא בשירה של מצוה בפה כנהוג (שבה"ח ח"ג סי' קכ"ז).

כה. במקומות שנוהגין אצל אחינו הספרדים לערוך שמחת נישואין אף בימי בין המצרים, מותר אף לאשכנזים להשתתף שם, שלא גזרו חז"ל להשתתף בשמחה של מצוה, וכמו שמותר לכל אחד להשתתף בסעודת ברית מילה או סיום מסכתא אפילו בתשעת הימים. ואם כי מנהגינו שלא לערוך או כלל נישואין כן שאפשר לינשא א"כ, מ"מ מי שמנהגו להקל בזה והוא עושה כן בהיתר, מותר לכל אחד להשתתף בסעודת המצוה אם יש לו איזה שייכות להשמחה. אך מכל מקום יש למנוע מריקודין בעת שמחת השבע ברכות, כיון שאין המנהג תמיד לרקוד בשמחת השבע ברכות אף בשאר ימות השנה, ואינו דומה לשמחת חתונה ששם הריקודים הם עיקר השמחה (תשד"ר ח"ד סי' קכ"ח).

כו. וכל זה מעיקר הדין, אך לענין מעשה נראה שאם אין השתתפות בריקודין נחוצה, כגון שיש שם הרבה משתתפים מבין אחינו הספרדים ולא יהא ניכר היעדרותו לגרוע משמחת החתן, אזי ראוי להימנע מכך ולקיים האבילות כמנהג האשכנזים (שם).

כז. המלמדים שירות ותשבחות לתלמידיהם, לא ילמדום בימים הללו כי אם מהניגונים של אלו השתבות ששוכרים את הלב, וטוב יותר ללמדום כל עיקר עד שיעברו ויתמו ימי בני על חורבן בית המקדש (מל"ח פ"י סי"ט).

אמונה בהש"ת, שהם מדמים בעיניהם כי החבר הוא סיבת המניעה ואינם יודעים שהכל מכוון מאת הש"ת.

וכן כתב בספר **התניא** (אגרת הקודש פרק כה) מה שאמרו בוהור הק' (ח"א כו): **כל הכועס כאילו עובר עבירה זרה**, וכתב הרב בעל התניא שהטעם מובן ליועדי בינה, **לפי שבעת כעס נסתלקה ממנו האמונה, כי אילו היה מאמין שמאת ה' היתה זאת לו לא היה בכעס כלל**, ואף שכן אדם שהוא בעל בחירה מקללו או מכזה או מויק ממונו ומתחייב דיניו אדם ודבריו שמים על רעו בחירתו, אף על פי כן על הניקן כבר נגזר מן האלו והרבה שלוחים למקום, ולא עוד אלא אפילו בשעה זו ממש שמכזה או מקללו מתלבש בו כח ה' ורוח פיו ית' המחיהו ומקיימו.

משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה

הכלל העולה מכל האמור, שתכלית עבודתנו באלו הימים הוא להרבות אהבה אחדו ורעות בין ישראל, לראות את הטוב שבכל אחד ואחד ולשמחו עם הצלחת השני, שכן כל הגאולה העתידה תלויה בדבר זה, כמבואר לעיל שכל זמן שסיבת החולי קיימת אי אפשר לרפאותה בכל מרקחת וסמים שבעולם, והיות שבית המקדש חרב בעוון שנאת חנם מחויבים אנו לתקן את השורש והסיבה, ועל ידי כן לפתוח הפתח ולסלול הדרך לביאת משיח צדקנו.

וכמו שבכל דבר נצרכים לתפלות בכדי לזכות לטיענת דשמיא, כמו כן גם בענין זה צריך תפילה ובקשה שנוכל לזה, ובתפלתו הידועה של הרבי ר' אלימלך זי"ע, **אדרבה, תתן בלבנו שנראה כל אחד מלעלת חברו ולא חסרון, ושנרדף רק אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניך, ואל יעלה בלבנו שום שנאה מכל אחד על חברו חלילה.**

ויהא רעוא מן קדם אבוהון דבשמיא שיפורש סוכת שלומו עלינו ועל כל ישראל, ועל ידי זה נזכה מהרה לשמוע פעמי משיח, וכמאמר המדרש (דברים רבה ז טו), **גדול שלום - שנרדף רק אחד ברוך הוא מבשר את ירושלים שיהיו נגאלים אלא בשלום, שנאמר (ישעיה נב, ז) משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה וגו'.**

ונחתום מאמרנו בתיבותיו הקדושים של רבינו אלעזר האזכרי בפיוט שני נפש, **הגלה נא ופרוס הבטיע עלי את סוכת שלומך, תאיר ארץ מכובדך, נגילה ונשמחה בך, מהר אהוב כי בא מועד וחננו כימי עולם.**

בפרשת בנות צלפחד אנו למדין את מידת ההכנעה, וכמו שאמרו ז"ל בפרק יש נוהלין (ב"ב קט): שהן היו חכמניות וצדקניות, ופירש הרשב"ם (ד"ה חכמניות) שהן היו בעלי דרך ארץ.

הנה טעם הנגינה של תיבת 'ותקרבנה' מוטעם באלה גרש, שסימנו הוא בחצי עיגול הפוך. – רומז על צורת גיטתן בהכנעה גדולה. לא אמר הכתוב מיד 'ותעמודנה ותאמר', אלא מתחילה רק 'ותקרבנה' מתקרבות לאט לאט בהכנעה בבושה ובצניעות, 'כל כבודה בת מלך פנימה'. הן היו מתקרבות מרחוק ומתרחקים מעט לאחר, כמשמעות ובצורת וכוונת 'אזלא גרש', ולא באו בעזות ח"ו לקום ולהתייצב בראש מורם ובהתייצבות בולטת לפני משה ואלעזר הנשיאים וכל העדה.

כיוצא בדבר, הוא הדין והוא הטעם והיא הנגינה של תיבת 'ותעמודנה', בטעם 'אזלא גרש', באותה צורה ובאותה הכנעה נעמדו ודברו בענוה גדולה, בבושה ובצניעות.

גם לא נאמר בכתוב כלל 'ותאמר', כמי שבאות ואומרות בישירות את דבריהן, אלא 'ותעמודנה' – 'לאמר', רומז שאמירתן מוצנעת בדרך ממילא, כמי שמעצמה נאמרת בהכנעה, ולא כמדרות דיבור תקיף ותובעני.

וכן כל צורת הבקשה שלהן, היא בהכנעה גדולה ובלשון של בקשה, פותחות בווידיע על חטא אביהן, בהכנעה ובושת פנים. הן אינן באות בטענות ובמענות ובמריבה על ה' ועל משה והנשיאים ח"ו: מדוע גרעו את נחלתנו? היכן כאן הצדק? זה לא הוגן! גם לאבא שלנו מגיע משהו! גם לנו... ובכל כיוצא בזה. – אלא בהיפך מתחילה מתווידים על חטא אביהן, כי בחטאו מת, ולא זכה שיהיו לו בנים כי אם בנות. ולפיכך מבקשות עתה בפיק ברכיים ובתחנונים: 'לָמָּה יִגָּרַע', [כעין זקת 'למה נגרע' על הטמאים (מדרב"ט, ז), שהמשיכה את פסח שני]. אלא בבקשה ובתפילה 'תנה לנו אחווה'.

על צורת גישה בהכנעה שכזו, ועל צורת דיבור שכזו, ועל תוכן בקשה ותפילה שכזו, מעיד השם יתברך, ומעיד בהם הכתוב: 'בְּנֵי בְנוֹת צִלְפָּחַד דְּבָרָתִי! וכדפירש רש"י ז"ל (ע"פ התרגום) 'איות ממלך', כך ראו וכך נאה להם לבנות ישראל צנועות וחסדות. 'בְּנֵי בְנוֹת צִלְפָּחַד דּוֹבְרוֹת' – יפה תבעו, אשרי אדם שחב"ה מודה לדבריו. הקב"ה מודה ומסכים עממן ושמה בכל צורת דיבורן וגישתן. ואכן 'נתון נתן' להם בכפלים, בנתינה בעין יפה הוא נתן.

ובזה יתבאר מ"ש ברש"י (זו, ה): 'ויקרב משה את משפטן – נתעלמה הלכה ממנו, וכאן נפרע על שנטל עטרה לומר (דברים א, יז) 'והדרב אשר יקשה מכם תקריבון אלי'... – ואין מבואר, למה דווקא כאן נפרע משה, ולא בשאר מקומות ששאלוהו בשאלות שונות ולא נתעלמה הלכה ממנו.

ברם לעומת גודל ההכנעה והענוה של בנות צלפחד, שאינן מתנשאות כלום, ולית להו מדגרימיהו כלום, רק מבקשות ומתחננות למה יגרע כו'. – כנגד זו ההכנעה התעורר הצורך להיפרע משה על שנטל עטרה לומר על עצמו 'תקריבון אלי', ולא בלשון כוז של אשאל מלפני ה' וכיוצא, כלשון הכנעת בנות צלפחד. [וכמוכן אין הדברים אמורים כלפי משה רבינו ע"ה, שאין לנו שום השגה ב'עניו מכל האדם', אלא הלימוד לנ].

בביתו נאווה קודש של הרה"ק רבי נחום המגיד מטשרנוביל זצוק"ל, בעל 'מאור עינים' ז"ע, היו דרים עימו יחידיו בניו וצאצאיו הקדושים, וזע ברך ה'. כידוע שבנו הרה"ק רבי מרדכי מטשרנוביל זצוק"ל התברך בבנים ובבנות לרוב, שהיו כולם מלאכים קדושים שרפי מעלה, וברבות הימים הנהיגו כולם את עם בני ישראל, בתפארת מלכות בית טשרנוביל בכל חצרות קדשיו.

אחד מחמשת בניו הקדושים של רבי מוטל"ה, היה הרה"ק הרבי ר' יוחנן מרחמסטרביקא זצוק"ל, שהיה ידוע בגודל מידת ענוותנותו והכנעתו הגדולה.

פעם יצא ה'מאור עינים' מחדר קדשו, וטייל מעט בין חדרי הבית החצר ובית המדרש, כדרכו מפעם לפעם לצאת ולעקוב מקרוב אחר מעשיהם והליכותיהם של כל אחד מבניו ומנכדיו מגדול ועד קטן.

והנה בהתהלכו כך בכל פינות הבית, חיפש אחר יוחננש"ע נכדו הקטן ולא מצאוהו, הרבי ר' יוחנן היה אז בילדותו והפליאה היתה גדולה להיכן נעלם לו ילד קטן כך באמצע היום. אך המאור עינים הרגיע את בני המשפחה שאין לדאוג בדבר, כי שכינה הקדושה חופפת עליו והוא שמור בשמירה עלינו, ובודאי ישוב הביתה בתוך זמן קצר.

ואכן כאשר ניבא הצדיק חזר הילד בתוך זמן קצר ונכנס הביתה, הוא נקרא מיד על ידי המשמשים להיכנס תיכף אצל זקנו המאור עינים.

הכנעה

"ותקרבנה בנות צלפחד וגו', ותעמודנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן לפני הנשיאים וכל העדה, פתח אהל מועד לאמר. אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר וגו', כִּי בְחַטָּאוֹ מֵת וּבָנִים לֹא הָיוּ לוֹ. לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם אָבִינוּ מֵתוֹךְ מִשְׁפָּחָתוֹ וגו'. וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי ה'. וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, בְּנֵי בְנוֹת צִלְפָּחַד דְּבָרָתִי" (כו, א-ח).

לפי שהוא יושב וממתין עליו. בהיכנסו בקודש פנימה שמח לקראתו הסבא קדישא, הוא קרבו אליו בקריאה של חיבה, ושאלו באהבה: זאג נאר צדיק'ל, א'ו' ביסטו געגאנען? [תאמר נא צדיק'ל, להיכן הלכת?]

סיפר הילד לפי תומו, ששמע את הגדולים מדברים ביניהם כאן בהויף, שהנה 'אליהו הנביא' מסתובב כעת ביריד המתקיים בחוצות העיר טשרנוביל... ולכן רצתי תיכף החוצה, כדי לזכות לראות את פני קדשו. נו, המשיך הסבא לשאל כשהחיוך המתוק אינו מש מפני קדשו, און דו האסט עיהם געטראפן? [האם אכן פגשת בו?]

לא, הודה הילד על האמת, לא פגשתי בו שם! שאל הסבא, אם כן מדוע התעכבת שם ביריד? למה לא חזרת מיד הביתה?

אמר הילד בחכמתו, למדתי לי שם בשוק את מידת ההכנעה בעבודת השם יתברך! ולכן התעכבתי... וכיצד למדת זאת שם? – תמה הסבא והתפלא מאוד, כיצד יכול ילד קטן ללמוד לו דרכים בעבודת השם, דווקא בתוככי השוק ההומה?...

פתח הילד ופירש את משנתו ממה שלמד שם בשוק. הנה בהתהלכי בין הדוכנים הרבים בחיפושים אחר 'אליהו הנביא' עליו השלום, הגעתי לפינת מכירת הסוסים שביריד. והנה רואה אני כמה קונים מתגודדים סביבות הסוסים, ומחפשים להם 'סוס טוב' להנאתם.

לאחר שהסתכלו הקונים ובחנו היטב את מראה הסוס והדרו, חוזקו וחוסנו, ביקשו לערוך עליו 'סיבוב קטן' לבדיקה מעשית של תקינותו ופעילותו. הם 'קפצו' אפוא ועלו על הסוס, והחלו ברכיבת ניסיון במגרש רכיבה המיועד במיוחד לשם כך בתוך מתחם הסוסים. והנה שמתי לב, ממשיך הנער לפרש את טיב לימודו ביום השוק, שתכונות הסוסים משתנות מסוס לסוס, ישנם סוסים נכנעים ונוחים, תיכף נשמעים להוראותיו ולקריאותיו של הרכב שעליהם, אלו הם 'סוסים כנועים' וממושמים, אשר נחטפו תיכף על ידי הקונים, ונקנו בכסף מלא.

אך מאידך ישנם סוסים עקשנים, חזקים יותר בדעתם וברצונם, הם לא נענים מהרה לפקודות העלון, מסרבים בכל דבר, ואינם מציינים אחר ההוראות... רק משתוללים במגרש, ומנסים תמיד לברוח ולרוץ לעצמם...

הסוסים בעלי הגאווה והתקיפים הללו, כמוכן נשאו בדוכן המכירות, אף אחד לא חפץ בהם לקנותם, כענין שדיבר בהם הכתוב (תהילים קמז, ז) 'לא בגבורת הסוס יִחָפֵץ'...

הסוסים הללו עומדים שם עד עתה כחפויי ראש, אף אחד אינו חפץ בהם, והמוכרים שלהם ביריד, אינם יודעים כיצד ניתן להתפטר מהם.

כשעמדתי מן הצד והתבוננתי בכל זה, סיים הנער, למדתי לעצמי לקח מוסר השכל בדרכי עבודת השם יתברך, וקניתי לעצמי את מידת ההכנעה, והבנתי שמי שנכנע בענוה ומקבל באהבה הנהגה של מעלה, ובכל מה שעושה עימו השי"ת הוא נכנע ומקבל ברצון, הרי הוא זוכה להגיע מהרה על המנוחה ואל הנחלה.

ואילו אלו המתקשים ומתנגדים תמיד להנהגה של מעלה עמהם, חייבים אינם חיים, הם מלאים תרעומות ותלונות כל העת תמיד, בורחים ממקום למקום ולעולם אין מוצאים את בעליהם יתברך ואת ביתם!

כשמוע הסבא קדישא את דברי נכדו המתוקים, עמד ונשקו על ראשו, ואמר לו: אמנם את 'אליהו הנביא' לא מצאת שם ביריד, אבל רוחו הקדושה חפפה עליך ממרום, כאשר תכלית יציאתך אל השוק היתה כדי לחפש אחריו. – מן השמים זיכו אותך באותה הארה שזכית בלימוד טיב 'מוסר השכל' זה, להעמידך על תפארת ענוותנותך. שלא להיות חיללה מן המתאוננים ומתרעמים בגסות רוחם, רק לקבל באהבה ובהכנעה תמיד כל הנהגה שעושה עמו השם יתברך, ברצון ובשמחה ובתמימות לב.

את אותה 'מידת הכנעה' אימץ אותו צדיק קדוש עליון לעצמו, גם כשהוכתר לעמוד בהנהגת הדור ונעשה ר'אש ב'ני ישראל, כהרבי הראשון לשושלת בית רחמסטרביקא המפוארת, והיה ידוע כענוותן הגדול בין האחים הקדושים, בשלמות תפארת מידת הענוה, כאשר הכתוב מעיד בה (תהילים קמט, ד): 'כִּי רֹצֵה ה' בְּעָמוֹ יִפָּאֵר עֲנָוִים בְּיִשְׁרָאֵל'.

ומסופר כשהשתיישובו האחים הצדיקים לאחר הסתלקות אביהם המגיד הגדול לחלוק את הירושה ביניהם, בחר לו כל אחד מן האחים את חלק ירושתו, ומידה אחת ממידותיו התרומיות, האחד בחר במוח והשני בלב וכדומה. ואילו רבי יוחננש"ע היה יושב מן הצד בהשקט ואינו מתערב כלום בדבר. לאחר שבחרו להם האחים כל אחד חלקו ונחלתו לפי רצונו, פנו אליו בשאלתם: ומה יבחר לו יוחננש"ע בירושה?

ענה להם רבי יוחנן בחכמה: אני בוחר ב'גארי' – המשך בעמוד הבא

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשירו ומערכת ע"י הקוראים

שיעור בהשגחה

מידי ערב אני זוכה להשתתף בשיעור דף היומי שנמסר באופן מרתק מפי מגיד השיעור שלנו.

הרב הודיע בסוף השיעור שעוד יומיים הוא לא יוכל להגיע למסור שיעור, ולכן הוא מינה אותי למסור את השיעור במקומו.

מצד אחד התרגשתי מאוד מהכבוד, היחס וההערכה. ומצד שני זה מלחיץ נורא. הכנתי את השיעור היטב לפחות ארבע שעות השקעתי בהכנת הדף, והנה הגיע רגע מסירת השיעור כאשר לפתע הרב המגיד שיעור מופיע.

מסתבר שהתוכניות של הרב בוטלו במפתיע והרב הגיע לשיעור.

הרב הציע שאמסור את השיעור שהכנתי, אבל סירבתי בתוקף למסור, ולבסוף נאות הרב ומסר את השיעור.

מצד אחד שמחתי שהרב הגיע כי הייתי לחוץ מאוד, אבל עמוק בלב זה הציק לי מאוד, שהרי סוף כל סוף טרחתי וכמעט שלא ישנתי מהלחץ ובסוף גם לא מסרתי את השיעור!?

לשבת נסענו להתארח אצל חמי וחמותי.

בשבת בצהריים התאספו כארבעים איש בבית הכנסת ללימוד הדף היומי והמגיד שיעור לא הופיע, התברר שהיה לו מקרה חירום ועתה חיפשו ממלא מקום. פנה אלי המארגן וביקש שאמסור את השיעור, שאלתי באיזה דף מדובר והתברר שהם מעט בפיגור, ועתה הם אווזים בדיוק בדף שהכנתי עבור השיעור הקבוע בו אני משתתף.

מסרתי את השיעור בהתלהבות ובטוב טעם, לשמחת כל המשתתפים. סיפרתי להם את ההשגחה העליונה שגרמה לי להכין את הדף במיוחד עבורם וכולנו התחזקנו בידיעה שהכל מנוהל במדויק מלמעלה!!!

בית שמש

המעוניין לזכות את הרבים בספיר של השנה פרטית מוזמן לשלוח אל ר' שמחה סמאולס פקס: 26517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

כל המהאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה

בהצנע ובתמים, בלתי לה' לבדו!
לכל זאת זכה האיש, כמובן, לאחר שצמח והתענה
שנים רבות, שהתענית מזככת את הנפש מבפנים,
ולכן היה די עבורו במשפט אחר ששמע מפי
הצדיק להפכו לאיש אחר, ללמדו את מידת
ההכנעה ולהחזירו למוטב.

באחת העיירות התגורר 'בעל מוסר' אחד, שלד
של מעלותיו הרבות היה לומד הרבה מוסר, כדי
להעלות ולרומם יותר את 'עצמו' ואת מעלתו,
שמלבר מה שנקרא בפי כל 'תלמיד חכם חשוב',
יהיה גם 'בעל מידות'.

כשהגיע למידת הענוה ולמד בספרי המוסר אודות
'ביטול היש', וההכנעה שצריך האדם להתבטל
בתכלית, רצה מאוד לקנות 'לעצמו' גם את מידת
הענוה והביטול, כדי להוסיף עוד מעלה נפלאה זו
על כל שאר מעלותיו הרבות.

לפיכך הוא קם לו לילה אחד באשמורת הבוקר,
חמק חרש אל בית הכנסת שהיה ריק מאדם באותה
שעה, ניגש הישר אל ארון הקודש, הליט את פניו
ופורכות, והחל זועק מנהמת ליבו: **ריבונו של עולם,**
איך בין גארינישט! [אני כלום!], כך חזר על הדברים
פעמים רבות, כדי שיחדרו היטב לעמקי לבבו.
'ריבונו של עולם איך בין גארינישט! - אבער נישט
סתם א'גארינישט, אלא גארינישט שבגארינישט!
ממש ממש גארינישט מיט גארינישט! [לא סתם

כלום-ניק, אלא כלום שבכלום, ממש כלום כלום...].
כך עמד לו ה'מוסרניק' שעה ארוכה, מתייפח בבכי
וחובט את ראשו חזק חזק, וצועק בקול עד כמה 'גדול'
ביטול היש שבקרבן. בכל צעקה שכזו הרגיש בחוש
שהוא עולה ומתגדל יותר ויותר במידת הענוה והביטול,
וככל שצועק ומכריז שוב ושוב שהוא ממש כלום, הרי
הוא זוכה להתגדל בהכנעה עד המידה הנפלאה הנוכרת
בספרי המוסר: **"אין ואפס הגמור!"**.

והנה נכנס לבית הכנסת 'טיפוס' מקומי, שלאחר שעות
שינה רבות הגיע כמו כל בוקר להראות מתעלליו
ה'מחוכמים' לכולם... והנה רואה הוא את האיש 'החשוב
והנכבד' עומד למעלה על מדרגות ארון הקודש וצועק
בקול גדול **איך בין גארינישט!** - המראה הגדול הזה נשא
חן בעיניו, זו עבודה! זה מוסר! כך נאה וכך יאה לעבוד על
המידות ולקנות את מידת ההכנעה!

הוא התקדם בצעדים מהירים אל ה'מזרח', עלה ונתעלה
גם הוא במדרגות ארון הקודש, תפס בידי את הפרוכת
מן הצד השני, ותיכף החל גם הוא לילל בקול רעש
גדול: **ריבונו של עולם, איך בין גארינישט!** ושוב חזר על
ההכרזה הגדולה פעמים רבות, כשהוא ממש מתייפח
ובוכה...

כשמוע המוסרניק את זעקות השבר הללו, הוציא את
ראשו מן הפרוכת פקח את עיניו הדומעות, והנה רואה
הוא מן הצד השני עומד לצידו אותו 'פתי', המשוגייער
המקומי, המחקה אותו בדיוק באותה עבודה קשה...
- לבו התמלא תיכף חמה וכעס, הוא מיהר לרדת מן
המדרגות, תוך שהוא מפטיר לעומת אותו שוטה: **איך-
מיט א'גארינישט!...** הלא 'אני' כבר עובד על ההכנעה
תקופה ארוכה, הרי למדתי הרבה ספרי מוסר על מידת
הענוה, שיננתי את הדברים היטב עד שנעשיתי בקי
בהם! וכאן עומד 'אנכי' מה שעה ארוכה עולה ומתעלה
במעלה ה'גארינישט', והנה בא זה הפתי וחושב לעצמו
שברגע אחד נעשה גם הוא 'גארינישט'!

כנראה שהלימוד והאמירה החיצונית בלבד בשבח
מעלת ההכנעה אינו מספיק, יש צורך בעבודה מעשית
שתחדיר היטב בלב את זה ההכנעה הנכונה והישרה
לפני השם יתברך.

טיב התקון
ביאור משובח על זכות ההצנע על 'תקון הצות'
מיוסד על דברי הספרים 'תפילות' ו'דברי חז"ל'

טיב הפנינים
אמרים בדרך הפשט והרמז על 'תקון הצות'
להאיר את האדם לעבודת הבורא

טיב המוסר
הוספת ביאורים ותוספות מוסריות וחקקות
להפנים ולהעמיק בתקון הצות

שיחות ומאמרים
בענין 'תקון הצות' על דרך העבודה
השווה לכל נפש

תקון שלש משמרות
ליקוט סאמרי הוזהר הק' על צדע שבעתא במלכות
עם 'טיב התקון' ו'טיב הפנינים'

סאת הנהיג הסקובל
רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

קו ההצנע לכל ספרי 'מכון טיב' 0733-22-76-09
מחשבים • מחשבים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח!
ניתן להשיג גם בחנויות הספרים הסובבות
הפנה ואחרי כן הספרים במחלה ורב עיקר פרטים 03-6494116

כשכל הקהל דוחף ונדהף לשני הכיוונים ההפוכים בבת
אחת... מצד אחד נדחפים הם קדימה, כדי לזכות לראות
ולחזות בפני הקודש המאירים, אך מצד שני נדחפים
אחורה, כדי לפלס הדרך כהוראת הגבאים, שלא פסקו
מלהכריז בקול נחר: עפנעץ אויף די וועג! [פתחו הדרך
לעבור!]

והנה בתוך כל אותה המולה, שם לב הראפשיצער רב
שהצעירים דוחפים ודוחקים את אותו 'עובד' שעמד שם
בין הקהל. מיד פנה הרב אל הצעירים הללו בגערת קדש:
מדוע דוחקים אתם את היהודי הנכבד אשר צם כל שני
וחמישי?

כשמוע האיש את דברי הרבי, נעלב מעט על שמעמית
שבחו, וברצונו להחזיר את כבודו, פלט תיכף מפיו מבלי
משום: **משבת לשבת!...** כשכוונתו לתקן את דברי הרבי,
שהזכיר רק על תעניתו בשני וחמישי, והרי הוא צם גם
משבת לשבת... - אך תיכף תפס האיש את הביזיונות
שעשה לעצמו... והתמלא בושה וכלימה.

החסידיים המבינים שכבר הכירו את הרבי ואת שיחו
ושיגו, הבינו מיד שבכוונה תחילה המעיט הרבי במעלתו,
כדי לבדוק את תגובתו... וכדי לתקן את נפשו לפני ה',
והציעו לו לאותו עובד להיכנס אל הרבי, ולקבל ממנו
עצה ותושייה בעבודת השם יתברך.

שמע האיש אכן לעצתם, ולאחר זמן נכנס בקודש פנימה,
הרבי שמח לקראתו וקבלו בסבר פנים יפות, וביקשו
לשבת עמו לשיחה נעימה בלימוד תכלית החיים עלי
אדמות, ותיקון הנפש לפני ה'.

באותה שיחה גילה לו הרבי הק' מעט מרזי כוונת התענית
משבת לשבת, אך בעיקר לימדו את מידת ההכנעה, כיצד
צריך איש ישראל לגשת אל עבודת קודש זו מתוך הכנעה
ונמיכות רוח, ברגשי תשובה ושכירת היש, ובביטול
הגמור לפני השם יתברך.

הרבי הכניסו בשערי העבודה הפנימית של הענוה,
ב'הצנע לכת עם אלקים' (מיכה ו, ח), בין איש לבין קונו,
כשאינו צריך לכבוד המדומה החיצוני, ואף מואס בו
ובגנותו... עד שלומד להכיר את בוראו מנהיגו באהבה.
בצאתו מן הרבי, הרגיש האיש שנעשה כבירה חדשה,
בכוחות עלומים יצא לעשות המהפכה הגדולה בנפשו,
עד שלמד היטב את מידת ההכנעה, לעבודו יתברך לשמה

ניט' [כלום] של אבינו ז"ל הכ"מ... כלומר, במידת
'אין', שהיא ההכנעה והביטול המוחלט בתכלית
שלמות הענוה לפני אלקים חיים.

הרה"ק רבי נפתלי צבי מרופשיץ זצוק"ל נודע
בפקחות חכמתו וחריפותו, ובדרישתו הנוקבת אחר
האמת.

באש להבת קדשו היה מחזיר את בני ישראל קדושים
בתשובה מאזהבה, להחזיר בהם את מידת ההכנעה,
ולשוב אל צור מחצבתם ואל אביהם שבשמים. כענין
שספר מן הגה"ק בעל 'שפע חיים' ו'דברי יציב'
מצאנו - קלויזנבורג זצוק"ל ז"ע, בדרשה שנשא
ברמה ביומא רבא דראש השנה לפני התקיעות בבית
מדרשו הגדול שביאן-סיטי שנת תש"מ לפ"ק,
[ונדפסה בספר 'שפע חיים' אסופת ירח האיטנים
תש"מ]. וזה"ל שם: 'ידוע מהרה"ק מראפשיץ ז"ע,
שבא פעם לפניו איש חוטא ובעל עבירה שכלל כוחו
מסבל תעניתים וסיוגופים. וציווה הרה"ק על בנו
הרה"ק רבי אליעזר ז"ע לפטמו ולעדנו במאכל
ובמשתה, ואחר כך להכניסו לפניו. - ואז דיבר
בקדשו אליו בדברים היוצאים מן הלב, בזה הלשון:
זאג נאר, וואס האט דיר דער גוטער באשעפער
אזוינס גיטועהן אז דו האסט אזוי פיעל געזונדיגט
פאר איהם', [תאמר נא, מה הבורא הטוב עשה לך
ככה, שאתה הרבית כל כך לחטא לפניו?]. ובתום
דבריו אמר עימו מילת 'אשמונא', ומיד נפל הלה
בהתעלפות, וכך נשנו הדברים כמה פעמים עד שסיים
עימו אמירת כל סדר הווידוי, ע"כ.

ומעין זה מסופר על אחד מתושבי רופשיץ, ממתפללי
בית מדרשו, שהיה מן 'העובדים' הפרושים, והלך בדרך
בעלי עבודה של הימים ההם, שאהבו להסתגף ולהתענות
תמיד, ובכך חשו התעלות בנפשם. וכדרך הפרושים
והסגפנים שבאותם זמנים היה אף הוא מתענה **'משבת
לשבת'**. [כענין שהיו נוהגים סדר תעניות אלו באכילה
בלילה ובתענית במשך כל היום, ורק ביום השבת קודש
היו אוכלים למצות סעודת שבת].

כשהתבונן הרב בעבודתו של זה האיש, מצאנו 'עומד'
במידה מסוימת, גם לאחר תקופה ארוכה של צומות
וסיגופים לא ראה בו התעלות ישרה ונכונה במדרגות
עבודתו מתוך מידת ההכנעה, ולא מצא בו שינויים
פנימיים המשנים את עובדי ה' בעצמותם במהפכות
פנימיות של תשובה שלמה וזכה ונקיה לפני ה'.

כשהעמיק הרב יותר בסיבת הדבר, התברר לפניו
שמצערותיו גדול האיש והתחנך בחברת כת הסגפנים,
דרכם נשאה חן בעיניו, והוא פשוט 'הנהג' מסדרי
עבודה שכאלו. הוא התרגל עצמו שבמשך היום אינו
צריך לאכילה, רק בלילה היה עורך שתי סעודות אחת
בתחילת הלילה ואחת בסופו לפני עלות השחר, ובמשך
היום עסק בתורתו ועבודתו. - אך היתה זו עבודה חשובה
מעט, נחסר בה האור מן השמים שיאיר את המוח ואת
הלב, וכל זאת מחמת שהיתה חסרה בה הכניעה, היתה
זו עבודה שלא לשמה, לגרמיה! [לעצמו...], ובלא מידת
ההכנעה.

יום אחד המה בית המדרש הגדול שברופשיץ חסידיים
רבים, שהגיעו מקרוב ומרחוק, היה זה 'יומא דפגרא'
לרגל הילולא רבא של אחד הצדיקים, והתלמידים הגיעו
לרגל היום לחסות בצל הקודש, בתפילה ובעריכת
השולחן הטהור.

התפילה התקיימה ברגש רב ובחרדת אלקים, כדרכם של
חסידי רופשיץ הנבונים. ולאחר התפילה כשנצרך הרבי
לצאת מבית הכנסת לחדרו, התקשו הגבאים לפתוח
מעבר דרך עבור הרבי בין הקהל הרב שגדש את בית
הכנסת. כדרכם של חסידיים החלו שם 'דחיפות' לרוב,

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'

מהדגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 מחשבים • מחשבים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

shivti11@gmail.com

יור"ל ע"י קהילת שבת בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקא! את תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסת.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldona@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173